

Statusrapport for 2007 - "Russisk fiske av torsk og hyse / omlasting på havet"

1. Innledning

Dette er den sjette rapporten i rekken som Fiskeridirektoratet har laget hva gjelder beregning og anslag over det russiske uttak av torsk. Siden 2005 har rapporten også omfattet hyse. Bakgrunn for analysene er beskrevet i de tidligere rapportene¹.

Etter en gjennomgang med representanter fra russiske myndigheter ble rapporten for 2006 revidert. Turer, som feilaktig var tildelt torsk og hyse, ble eliminert, noe som medførte en reduksjon i beregnet kvantum til henholdsvis 304 737 tonn torsk og 73 131 tonn hyse. Dette gav et overfiske på ca 97 000 tonn torsk og 19 500 tonn hyse. Det er denne versjonen som danner grunnlag for sammenligninger i denne analysen.

Russiske myndigheter fremla også, etter deres vurdering, dokumentasjon i form av tolldeklarasjoner på fisk landet i Murmansk havn på 79 turer hvor vi var uenig om art. Tolldeklarasjonene indikerte at turer hvor vi hadde tillagt torsk og hyse, i realiteten kunne være andre arter. Dersom en legger disse tolldeklarasjonene til grunn for analysen i 2006, får en et russisk uttak av torsk og hyse på henholdsvis 270 889 og 63 143 tonn, som medfører et overfiske på ca 63 000 tonn torsk og 9 500 tonn hyse.

På grunn av usikkerhet i estimatene finner en, etter en totalvurdering, å bruke gjennomsnittet av begge som et endelig estimat over det russiske uttaket av torsk og hyse i 2006. En får da et totalt russisk uttak på **287 813 tonn torsk** og **68 137 tonn hyse**, som medfører et overfiske på ca **80 000 tonn torsk** og **14 500 tonn hyse** for 2006.

Den nye havnestatskontrollen i NEAFC's regi, som ble innført 1 mai 2007, har gitt en ny dimensjon til analysen; der hvor en tidligere ikke var helt sikker på om det var torsk og hyse som ble transportert, har en nå en mer sikker kilde. Alle turer til Europa etter 1 mai, som er registrert i NEAFC's database, er lagt til grunn i beregningen. En har dog noen tilfeller hvor kvantum ikke er blitt registrert i NEAFC sin database. Dette kan dokumenteres gjennom kvantumsinformasjon som er innhentet av norske

¹ Finnes på Fiskeridirektoratets hjemmeside; www.fiskeridir.no

inspektører, og er en del av analysen. Gjennom kontroll av russiske fartøy har en også registrert tilfeller hvor torsk og hyse er transportert direkte til andre kontinenter.

2. Aktiviteten

Kvantum landet i Norge av torsk og hyse har økt sammenlignet med 2006 (80 527 tonn i 2006 til 85 360 tonn i 2007). Dermed fortsetter økningen av landet kvantum i Norge som begynte i 2005.

Det har vært en betydelig reduksjon i trafikkaktiviteten av transportfartøy fra Barentshavet til kontinentet (fra 204 til 117 turer). Denne nedgangen kan en se igjen i økning i antall turer mot Murmansk/Arkhangel'sk (fra 109 til 197 turer). For fiskefartøy er det en nedgang fra 40 til 18 til kontinentet og en nedgang fra 116 til 46 til Murmansk/Arkhangel'sk. Dette viser en sannsynlighet for økning i omlastingsaktivitet for fisk som er ment for landing i Russland.

Basert på registrert kvantum kan en konkludere med at Nederland er den desidert største mottakeren av russisk torsk og hyse etter Norge. Totalt 68 477 tonn torsk og 24 640 tonn hyse er registrert landet i Nederland i 2007. Det er ikke registrert landinger i Spania/Portugal og det har vært en betydelig nedgang av direktelandinger til England.

3. Metode

En har valgt å videreføre den samme beregningen som dannet grunnlaget for konklusjonen i analysen for 2006. En har for turer som går mot kontinentet forutsatt at samtlige turer har en fyllingsgrad tilsvarende de turer en har full informasjon om, i motsetning til turer mot Russland hvor en har lagt til grunn turer der hvor en har full informasjon og turer hvor en ikke har. Lastekapasitet er hentet fra internettsiden "Lloyds Register Fairplay"².

3.1 Klassifisering

Hver last som er registrert er tolket og klassifisert med tallene 0,1 og 2. I tilfeller hvor en har klassifisert med 0 har en konkludert med at en ikke sitter på det reelle kvantum, kvantum er for lavt, eller bare basert på sporingsopplysninger. Klassifisering 1 innebærer at en er usikker på om en har det reelle kvantum, og i tilfeller med klassifisering 2 er en sikker på at en innehar det reelle kvantum.

Det er en skjønnsmessig vurdering som ligger bak klassifiseringene både for transport- og fiskefartøyene. En har sett på kvantum registrert vurdert opp i mot størrelsen på fartøyet og på fartøyets historikk hva gjelder fyllingsgrad og art som er transportert. For de fleste fartøyene har en historikk som går tilbake til 2001.

Vedrørende turer som er klassifisert til 0, er det i år gjennomført en mer inngående analyse av hvilke fiskefartøy transportfartøyene har hatt kontakt med før de går i retning Murmansk eller mot kontinentet. Gjennom tilgang til sporingsdata har en kunnet følge russiske fiskefartøy, og en har systematisk³ registrert om fartøyene er i fiske etter torsk/hyse, pelagiske fiskeslag eller krabbe. Dette sammenholdt med data fra Kystvaktens fly- og fartøyobservasjoner gjør det mulig å avgjøre med relativt stor

² Siden finnes på www.ships-register.com. De nye lastekapasiteter utgjør ikke store forskjeller i kvantum totalt sett.

³ Operativ analyse utført av Kystvakten

sikkerhet hvilke arter fiskefartøyene har omlastet til transportfartøyene i de enkelte tilfellene.

Tabell 3: Sammenligning over antall turer med klassifisering 0, 1 og 2 (2006/2007)

	Tredje land			Russland			Sum		
	Kl 0	Kl 1	Kl 2	Kl 0	Kl 1	Kl 2	Kl 0	Kl 1	Kl 2
Lastebåt	67/13	21/9	116/95	67/133	7/30	35/34	134/146	28/39	151/129
Fiskebåt	21/2	6/1	13/16	82/42	13/3	21/1	103/44	19/4	34/17
Sum	88/15	27/10	129/111	149/175	20/33	56/35	237/190	47/43	185/146

Tabell 3 viser en klar nedgang i antall turer klassifisert til 0 til kontinentet. Det er bare turer før 1 mai 2007 som er klassifisert til 0 i denne analysen. Det samme gjelder for turer som er klassifisert til 1. Totalt er det registrert 379 turer i 2007 mot 469 i 2006. Nedgangen skyldes færre turer mot kontinentet (fra 244 til 136 turer). Det har også vært en nedgang når det gjelder fiskefartøys turer mot Murmansk (fra 116 til 46 turer). Dette kan forklares med økt omlastingsaktivitet av fisk ment for Murmansk/ Arkhangelsk, noe som styrkes i at antall turer mot Murmansk av transportfartøy har økt med 90 turer.

3.2 Registrert kvantum

Totalt har en i 2007 klart å dokumentere 170 876 tonn torsk og 59 818 tonn hyse. Dette er en liten nedgang hva gjelder torsk på ca 7 000 tonn torsk. For hyse er det derimot en økning sammenlignet med 2006 på ca 15 000 tonn.

Tabell 4: Registrert kvantum fordelt mellom destinasjonene Norge, 3. land og Russland i 2007.

	Norge		Tredje land		Russland	
	Torsk	Hyse	Torsk	Hyse	Torsk	Hyse
Lastebåt			74 094 000	26 614 000	7 945 000	3 765 000
Fiskebåt			3 165 000	1 506 000	312 740	124 427
Sum	85 360 000	27 809 000	77 258 000	28 120 000	8 258 000	3 889 000

3.3 Beregnet uttak

Totalt estimert kvantum er fremkommet ved at man for hver tur hvor en ikke har registrert kvantum eller kvantum er urealistisk lavt, har brukt et beregnet kvantum. For landinger i EU og Færøyene etter 1 mai, er data fra NEAFC lagt til grunn og således ikke beregnet.

Analysen er splittet i fire deler: Lastefartøy og fiskefartøy for retning de sporer ut (kontinentet eller Russland). Der hvor en har kvantum registrert til 2 er dette kvantum lagt til grunn både til tredjeland og Russland.

I beregning for turer sporet til kontinentet hvor en ikke har data fra NEAFC, har en brukt gjennomsnitt (i prosent) av alt kvantum som en har klassifisert til 2 for turer som er klassifisert til 0 og 1. Dette gjelder både for transport- og fiskefartøy. For beregning til Russland har en lagt til grunn gjennomsnittet av kvantum som er klassifisert til 1 og 2 på turer som er klassifisert fra 0 og 1.

Tabell 7: Beregnet uttak av torsk og hyse fordelt mellom destinasjonene Norge, tredjeland og Russland i 2007.

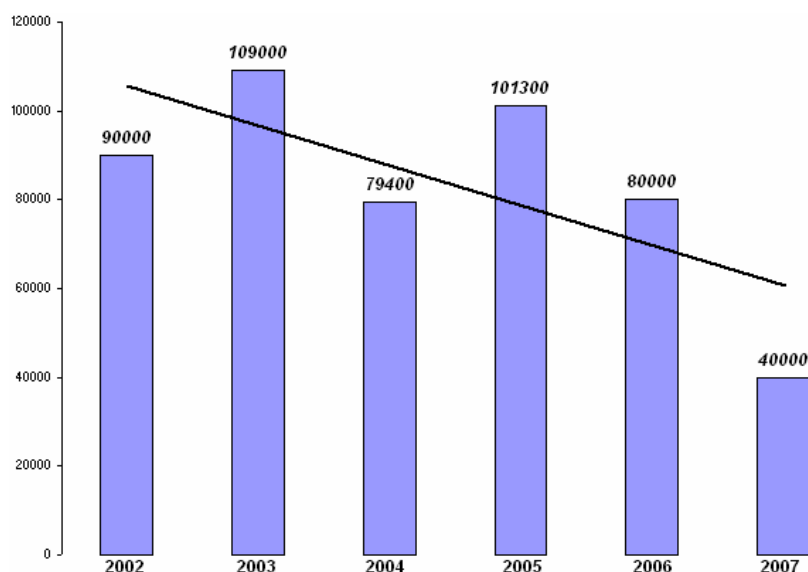
	Tredje land		Russland		SUM	
	Torsk	Hyse	Torsk	Hyse	Torsk	Hyse
Lastebåt	95 071 000	34 369 000	38 838 000	19 002 000	133 909 000	53 686 356
Fiskebåt	4 791 000	2 418 000	2 986 000	1 367 000	7 777 000	3 786 000
Norge					85 360 000	27 809 000
Sum					227 316 000	84 966 000

Tabell 7 viser et beregnet uttak på 227 316 tonn torsk og 84 966 tonn hyse. Med en russisk kvote på **187 500 tonn torsk** og **64 250 tonn hyse**, indikerer dette et mulig overfiske på ca **40 000 tonn torsk** og ca **21 000 tonn hyse**.

3.4 Utviklingstrekk

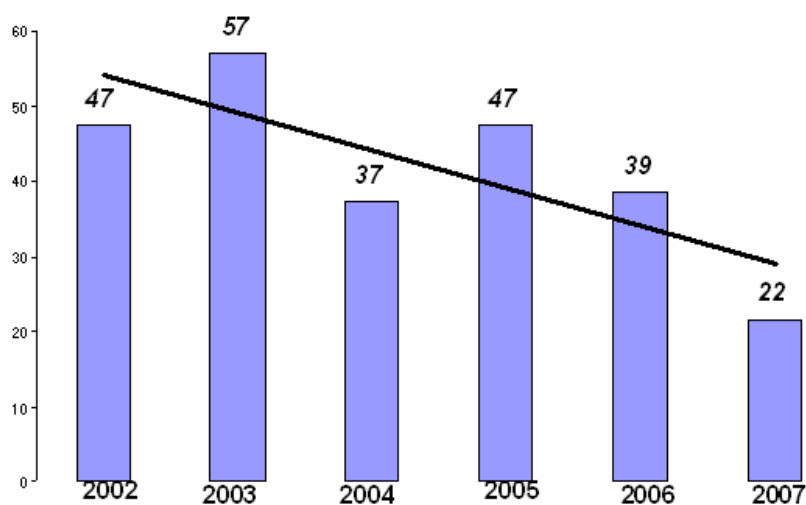
En vil i dette punktet se nærmere på utviklingen siden oppstarten av analysene i 2002; utviklingstrekk på estimert overfiske og synliggjøre trenden vedrørende usikkerhet rundt datagrunnlaget.

Figur 1: Viser estimert overfiske av torsk fra 2002 til 2007.

Figur 1 viser at det beregnede russiske overfisket av torsk har hatt en nedgang de senere år. Det må i denne sammenheng nevnes at den russiske torsk kvoten har variert disse årene fra oppunder 190 000 i 2007 til oppunder 214 000 tonn i 2005. Figur 2, under, viser overfisket i prosent i forhold til kvoten det enkelte år, og den viser det samme utviklingsmønsteret.

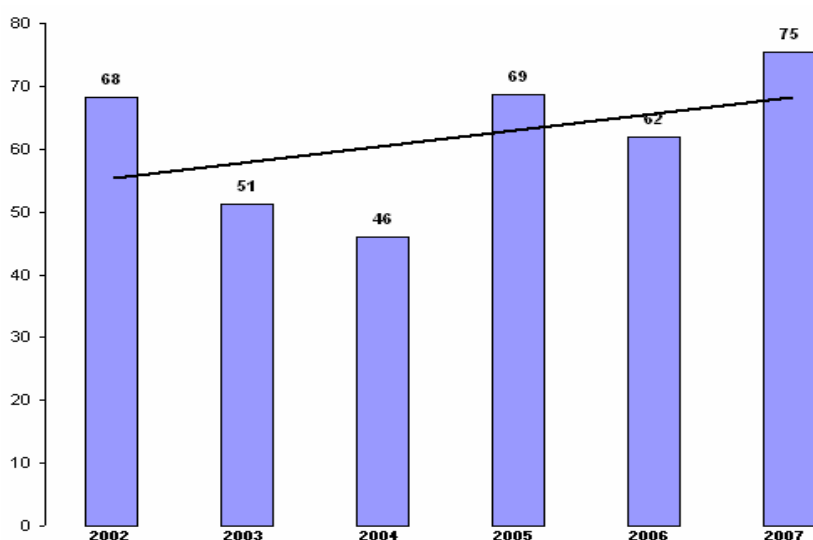
Figur 2: Viser overfisket i prosent av torsk i forhold til kvote fra 2002 til 2007.

Som figur 2 viser er det en positiv trend når det gjelder overfisket i forhold til kvoten det enkelte år. For 2007 er vi nede i 22 % overfiske, en jevn nedgang siden 2002 og 2003, hvor det er beregnet henholdsvis 47- og 57 % overfiske.

2003 er dog det mest usikre året hva gjelder tilgang på dokumentasjon. Bare 71 000 tonn torsk ble landet i Norge dette året, mot 123 000 tonn i 2002. Differansen på ca 52 000 tonn torsk ble mest sannsynlig transportert og landet i tredjeland. Foruten tilgang på landingsinformasjon i Norge var det bare Kystvakten som innhentet dokumentasjon det året. I årene etter har datainnsamlingen blitt bedre ved at også Fiskeridirektoratet har avsatt egne ressurser på å inspisere russiske fiske- og transportfartøy også på kontinentet, samt at en i større grad har mottatt landingstall fra EU-landene.

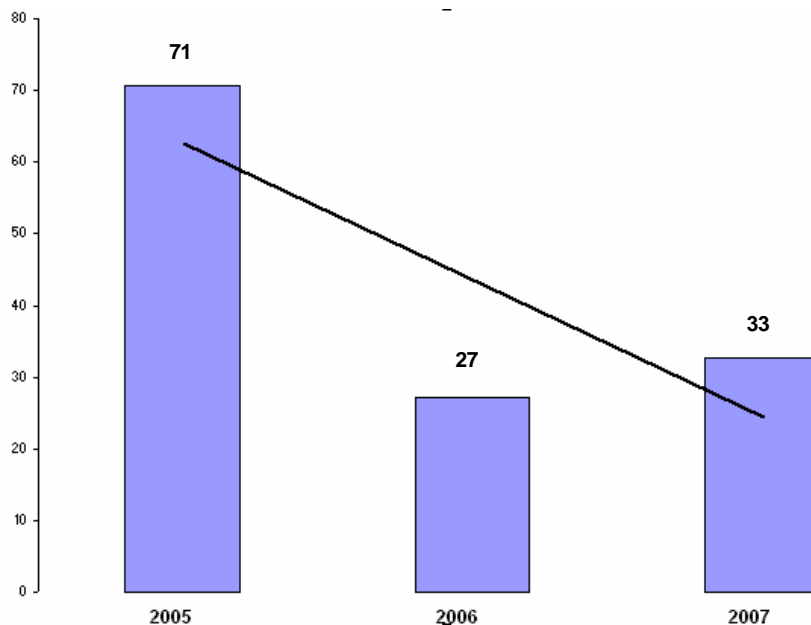
Figur 3: Forholdet mellom registrert og beregnet kvantum torsk fra 2002 til 2007 (i prosent).

Figur 3 viser forholdet mellom registrert kvantum torsk innhentet gjennom inspeksjoner, landinger i Norge og gjennom dokumentasjon mottatt fra EU-land (etter 1 mai 2007 benyttes data fra NEAFC' database) mot beregnet kvantum. Den viser at

analysene mer og mer er tuftet på dokumentert kvantum. For 2007 er 75 prosent av beregnet totaluttak av torsk basert på registrert kvantum.

Figur 4: Beregnet overfiske av hyse (i prosent av totalkvoten) fra 2005 til 2007.

For hyse har en bare analyser fra 2005 og fremover. Den viser en reduksjon i beregnet overfiske fra 71 til 33 % fra 2005 til 2007. For 2007 er estimatet for en stor del basert på registrert kvantum (71 %).

4. Konklusjon

Det er fortsatt et russisk overfiske av torsk og hyse, men overfisket er lavere i 2007 enn i 2006 når det gjelder torsk, noe høyere for hyse. Reduksjon på torsk støttes gjennom nedgang i antall turer til kontinentet (fra 244 til 136). Beregnet uttak er på 227 316 tonn torsk og 84 966 tonn hyse. Med en russisk kvote på **187 500 tonn torsk** og **64 250 tonn hyse**, indikerer dette et mulig overfiske på ca **40 000 tonn torsk** og ca **21 000 tonn hyse**.

Det var en stor økning i trafikkaktivitet til Murmansk/ Arkhangelsk i 2007 sammenlignet med 2006. For en stor del av disse turene har en ikke dokumentasjon, og her kan det ligge store mørketall.

Økt informasjonstilgang har likevel bidratt til å redusere usikkerheten i fangstestimatene over tid. For 2007 er estimatene mer basert på registrert kvantum, henholdsvis 75 % for torsk og 71 % for hyse, noe som skyldes sikrere data fra NEAFC og en økning av landinger til Norge.